

कथं धर्मभृतां श्रेष्ठः सुतो धर्मस्य धर्मवित् । अनर्हः परमं क्लेशं सोढवान्स दुर्धृष्टिः ।

कथञ्च बज्रलाः सेनाः पाण्डवः कृष्णसारथिः । अस्यन्नेकोऽनयत्सर्वाः पितृलोकं धनञ्जयः ।

एतदाचक्ष मे सर्वं यथावृत्तं तपोधन । यद्यच्च कृतवन्तस्ते तत्र तत्र महारथाः ।

॥ वेश्मपायन उवाच ॥ क्षणं कुरु महाराज विपुलोऽयमनुक्रमः । पुण्याख्यानस्य वक्तव्यः कृष्णद्वैपायनेरितः ।

महर्षेः सर्वलोकेषु पूजितस्य महात्मनः । प्रवक्ष्यामि मतं कृत्स्नं व्याख्यामिति तेजसः ।

२२८५

इदं शतसहस्रं हि श्लोकानां पुण्यकर्मणां । सत्यवत्यात्मजेनेह व्याख्यातममितौजसा ।

य इदं श्रावयेद्विद्वान्ये चेदं शृणुयुर्नराः । ते ब्रह्मणः स्थानमेत्य प्राप्नुयुर्देवतुल्यतां ।

इदं हि वेदैः समितं पवित्रमपि चोत्तमं । अथाणमुत्तमं चेदं पुराणमृषिसंस्तुतं ।

अस्मिन्नर्थस्य कामस्य निखिलेनोपदिश्यते । इतिहासे महापुण्ये बुद्धिश्च परिनैष्ठिकी ।

अनुद्गान्दानशीलांश्च सत्यशीलाननास्तिकान् । कार्ष्णं वेदमिमं विद्वान्श्रावयि त्वाऽर्थमश्रुते ।

२२८६

भूणहत्याकृतं चापि पापं जह्यादसंशयं । इतिहासमिमं श्रुत्वा पुरुषोऽपि सुदारुणः ।

मुच्यते सर्वपापेभ्यो राज्ञा चन्द्रमा यथा । जयेनामेतिहासोऽयं श्रोतव्यो विजिगीषुणा ।

महीं विजयते राजा शत्रूणां पिराजयेत् । इदं पुंसवनं श्रेष्ठमिदं स्वस्त्ययनं महत् ।

महिषीयवराजाम्नां श्रोतव्यं बज्रशस्तया । वीरं जनयते पुत्रं कन्यां वा राज्यभागिनीं ।

धर्मशास्त्रमिदं पुण्यमर्थशास्त्रमिदं परं । मोक्षशास्त्रमिदं पुण्यं व्यासेनामितबुद्धिना ।

२२८७

सम्प्रत्याचक्षते चेदं तथा श्रोष्यन्ति चापरे । पुत्राः शूश्रूषवः सन्ति प्रेक्षाश्च प्रियकारिणः ।

शरीरेण कृतं पापं वाचा च मनसैव च । सर्वं स त्यजति क्षिप्रं यद्ददं शृणुयान्नरः ।

भरतानां महज्जन्म शृण्वतामनस्रयतां । नास्ति व्याधिभयं तेषां परलोकभयं कुतः ।

धन्यं यश्चास्यमायुष्यं पुण्यं स्वर्ग्यं तथैव च । कृष्णद्वैपायनेनेदं कृतं पुण्यं चिकीर्षुणा ।

कीर्त्तिं प्रययता लोके पाण्डवानां महात्मनां । अन्येषां च त्रियाणाञ्च भूरिद्रविणतेजसां ।

२२८८

सर्वविद्यावदातानां लोके प्रथितकर्मणां । यद्ददं मानवा लोके पुण्यार्थं ब्राह्मणान् शूचीन् ।

श्रावयेत महापुण्यां तस्य धर्मः सनातनः । कुरूणां प्रथितं वंशं कीर्त्तयन्सततं शूचिः ।

वंशमाप्नोति विपुलं लोके पूज्यतमो भवेत् । योऽधीते भारतं पुण्यं ब्राह्मणो नियतव्रतः । चतुरो वार्षिकान्मासान्सर्वपापैः प्रमुच्यते ।

विज्ञेयः स च वेदानां पारगो भारतं पठन् । देवा राजर्षयो ह्यत्र पुण्या ब्रह्मर्षयस्तथा ।

कीर्त्त्यन्ते धूतपाप्मानः कीर्त्त्यन्ते केशवस्तथा । भगवांश्चापि देवेशो यत्र देवो च कीर्त्त्यते ।

२२८९

अनेकजननो यत्र कार्त्तिकेयस्य सम्भवः । ब्राह्मणानां गवाश्चैव माहात्म्यं यत्र कीर्त्त्यते । सर्वश्रुतिसमूहोऽयं श्रोतव्यो

धर्मबुद्धिभिः ।

य इदं श्रावयेद्विद्वान् ब्राह्मणानिह पर्वसु । धूतपाप्मा जितस्वर्गो ब्रह्म गच्छति शाश्वतं ।

श्रावयेद्ब्राह्मणान् श्राद्धे यश्चेदं पादमन्ततः । अचय्यं तस्य तद्वाङ्मुपावर्त्तेत्पितृनिह ।